

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ศิลปะเครื่องปั้นดินเผามีความเป็นมาตั้งแต่ครั้งสมัยโบราณ มีวิวัฒนาการในการสร้างสรรค์ผลงานเจริญรุ่งเรืองเรื่อยมาตามลำดับ ทั้งทางเทคนิค และกรรมวิธีในการสร้างสรรค์ผลงาน แตกต่างกันไปตามแต่ลักษณะของผลงาน ในการสร้างสรรค์ผลงานเครื่องปั้นดินเผา มีทั้งผลงานที่ทำขึ้นเพื่อประโยชน์ใช้สอยและเพื่อแสดงคุณค่าทางความงามเพียงอย่างเดียว ผลงานเครื่องปั้นดินเผา มีการนำเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ตกแต่งผลงานเพื่อให้เกิดความงามยิ่งขึ้น เช่น เทคนิคการเขียนดินสี เทคนิคการชุบสีดลวดลาย เทคนิคการปั้นติด และ เทคนิคการกดประทับลวดลาย ฯลฯ

เทคนิคกรรมวิธีตกแต่งผลงานแต่ละประเภทมีลักษณะความงามที่แตกต่างมีเอกลักษณ์เฉพาะและเทคนิคการกดประทับลวดลาย เป็นอีกเทคนิควิธีการหนึ่งที่มีมาตั้งแต่ครั้งสมัยโบราณ การกดประทับลวดลาย จะทำขณะที่เนื้อดินมีความอ่อนพอที่จะสามารถกดประทับลวดลายได้ วิธีการนี้เป็นที่นิยมแพร่หลายทั่วทุกพื้นที่ ที่มีการทำเครื่องปั้นดินเผา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ด้วยเทคนิคการตกแต่งกดประทับลวดลายบนเครื่องเคลือบดินเผา มีความงามที่แตกต่างมีเอกลักษณ์เฉพาะ แต่เครื่องมือที่ใช้กดประทับลวดลายต่างๆ ยังมีรูปแบบของวัสดุในการทำแบบพิมพ์กดประทับลวดลายไม่แพร่หลายเท่าที่ควร ดังนั้นจึงต้องการที่จะพัฒนาเครื่องมือกดประทับลวดลายบนศิลปะเครื่องเคลือบดินเผาขึ้น

2. ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสืบสานวัฒนธรรมและพัฒนาเครื่องมือกดประทับลวดลายบนศิลปะเครื่องเคลือบดินเผาได้

2. เพื่อที่จะเผยแพร่รูปแบบเครื่องมือกดประทับลวดลายบนศิลปะเครื่องเคลือบดินเผาได้

3. เพื่อเป็นทางเลือกให้ผู้สร้างสรรค์ผลงานเครื่องเคลือบดินเผานำลักษณะรูปแบบวัสดุเครื่องมือกดประทับลวดลายไปใช้งานได้สะดวกมากขึ้น

4. เพื่อปรับปรุงยุคที่ใช้วัสดุที่มีในปัจจุบันนำมาสร้างเครื่องมือกดประทับลวดลายบนศิลปะเครื่องเคลือบดินเผาได้

5. เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลอ้างอิงทางวิชาการ และสามารถนำวิธีการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาเรื่องในลักษณะเดียวกันได้ต่อไป

3. สมมติฐานของการศึกษา

ได้พัฒนาเครื่องมือกดประทับลวดลายบนศิลปะเครื่องเคลือบดินเผา และสามารถปรับปรุงประยุกต์รูปแบบวัสดุเครื่องมือกดประทับลวดลายไปใช้งานได้สะดวกมากขึ้น

4. ขอบเขตการศึกษา

1. วัตถุบิที่นำมาทดลองศึกษาได้แก่
 - 1.1 ดินเหนียวพื้นบ้าน
 - 1.2 ดินสโตนแวร์
 - 1.3 ไม้
 - 1.4 วัสดุเรซิน
2. ทำการเผาศึกษาเนื้อดินเพื่อดูคุณสมบัติทางกายภาพที่อุณหภูมิต่างๆ ดังนี้ เเผาที่อุณหภูมิ 1,000 - 1,200 องศาเซลเซียส บรรยากาศ อ็อกซิเดชั่น
3. ทดลองการขึ้นรูปด้วยวิธีการปั้น และใช้เครื่องมือกดประทับลวดลายตกแต่งบนศิลปะเครื่องเคลือบดินเผา จำนวน 5 ชุด

5. ขั้นตอนของการศึกษา

1. เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 1.1 ข้อมูลด้านเอกสาร ได้แก่
 - ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเครื่องปั้นดินเผา
 - ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อดินเซรามิก
 - ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับลวดลาย
 - ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของศิลปะ
 - ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวัตถุดิบ
2. ออกแบบร่างผลงาน 2 มิติ และ ปั้นแบบร่างผลงาน 3 มิติ โดยใช้เนื้อดินปั้นตามแบบร่าง 2 มิติ
3. วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะผลงานที่ได้ออกแบบ
 - 3.1 คุณค่าการแสดงออกทางแนวความคิด
 - 3.2 คุณค่าการพัฒนา เทคนิคทางเครื่องมือกดประทับลวดลายตกแต่งบนศิลปะเครื่องเคลือบดินเผา
4. วัตถุบิที่นำมาทดลองได้แก่
 - 4.1 ดินเหนียวพื้นบ้าน

4.2 ดินสโตนแวร์

4.3 ไม้

4.4 วัสดุเรซิน

5. ทำการเผาศึกษาเนื้อดินเพื่อดูคุณสมบัติทางกายภาพที่อุณหภูมิต่างๆ ดังนี้ เเผาที่อุณหภูมิ 1,000 - 1,200 องศาเซลเซียส บรรยากาศ อ็อกซิเดชั่น

6. ทดลองการขึ้นรูปด้วยวิธีการปั้น และใช้เครื่องมือกดประทับลวดลายตกแต่งบนศิลปะเครื่องเคลือบดินเผา จำนวน 5 ชุด

7. การสรุปผลการศึกษา และการอภิปรายผล คือ ประมวลข้อมูลที่ศึกษาได้ตามขั้นตอนทั้งหมด เพื่อรวบรวมข้อมูล เป็นเอกสารสำหรับนำเสนอ และเผยแพร่

6. เวลาที่ใช้ในการศึกษา ตุลาคม พ.ศ. 2554 – กันยายน พ.ศ. 2556

7. วิธีการศึกษา

1. เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1 ข้อมูลด้านเอกสาร ได้แก่

- ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเครื่องปั้นดินเผา
- ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อดินเซรามิก
- ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับลวดลาย
- ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของศิลปะ
- ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวัตถุดิบ

2. ออกแบบร่างผลงาน 2 มิติ และ ปั้นแบบร่างผลงาน 3 มิติ โดยใช้เนื้อดินปั้นตามแบบร่าง 2 มิติ

3. วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะผลงานที่ได้ออกแบบ

3.1 คุณค่าการแสดงออกทางแนวความคิด

3.2 คุณค่าการพัฒนา เทคนิคทางเครื่องมือกดประทับลวดลายตกแต่งบนศิลปะเครื่องเคลือบดินเผา

4. วัตถุดิบที่นำมาทดลองได้แก่

4.1 ดินเหนียวพื้นบ้าน

4.2 ดินสโตนแวร์

4.3 ไม้

4.4 วัสดุเรซิน

5. ทำการเผาศึกษาเนื้อดินเพื่อดูคุณสมบัติทางกายภาพที่อุณหภูมิต่างๆ ดังนี้ เเผาที่อุณหภูมิ 1,000 - 1,200 องศาเซลเซียส บรรยากาศ อ็อกซิเดชั่น

6. ทดลองการขึ้นรูปด้วยวิธีการปั้น และใช้เครื่องมือกดประทับลวดลายตกแต่งบนศิลปะเครื่องเคลือบดินเผา จำนวน 5 ชุด

7. การสรุปผลการศึกษา และการอภิปรายผล คือ ประมวลข้อมูลที่ศึกษาได้ตามขั้นตอนทั้งหมด เพื่อรวบรวมข้อมูล เป็นเอกสารสำหรับนำเสนอ และเผยแพร่

8. แหล่งข้อมูล

1. หอสมุดแห่งชาติ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาลัยเพาะช่าง และ สถาบันอื่นๆ
2. ลงพื้นที่สำรวจแหล่งเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด
3. แหล่งข้อมูลจาก Internet

9. อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า

1. เนื้อดินปั้นพื้นบ้าน
2. ดินสโตนแวร์
3. ไม้
4. วัสดุเรซิน
5. สารเคมีทดสอบ ,ตาชั่ง
6. เตาเผา, แก๊ส
7. กล้องบันทึกภาพเพื่อใช้บันทึกภาพต่างๆในการทำเอกสารงานวิจัย
8. คอมพิวเตอร์

10. ค่าใช้จ่ายในการวิจัยโดยประมาณ 10,000 บาท

11. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. สามารถศึกษาสืบสานวัฒนธรรมและพัฒนาเครื่องมือกดประทับลวดลายบนศิลปะเครื่องเคลือบดินเผาได้
2. สามารถจะเผยแพร่รูปแบบเครื่องมือกดประทับลวดลายบนศิลปะเครื่องเคลือบดินเผาได้
3. สามารถเป็นทางเลือกให้ผู้สร้างสรรค์ผลงานเครื่องเคลือบดินเผานำลักษณะรูปแบบวัสดุเครื่องมือกดประทับลวดลายไปใช้งานได้สะดวกมากขึ้น

4. สามารถปรับประยุกต์ใช้วัสดุที่มีในปัจจุบันนำมาสร้างเครื่องมือกดประทับลวดลายบน
ศิลปะเครื่องเคลือบดินเผาได้

5. สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลอ้างอิงทางวิชาการ และสามารถนำวิธีการศึกษา
เป็นแนวทางในการศึกษาเรื่องในลักษณะเดียวกันได้ต่อไป